

International Politik Eksamen

Eksamensnummer: 277

Navn og KU-ID: Mikkel Munch-Nielsen (xsh460)

Antal anslag: 11714

Indhold

Indledning.....	3
Redegørelse	3
Neorealisme:	3
Neoliberalismen	3
Konventionel konstruktivisme:.....	4
Sammenligning	4
Neorealismen	4
Neoliberal institutionalisme:	4
Konventionelle konstruktivister:	5
Diskussion	5
Case: Den europæiske flygtningekrise	5
Konklusion	7
Litteraturliste	8

Indledning

Denne opgave vil redegøre for neorealismens, neoliberale institutionalismes og konventionelle konstruktivismes vigtigste barrierer for internationalt samarbejde. Herefter vil den sammenligne de tre teories bud på afgørende mekanismer for at gøre internationalt samarbejde muligt. Til sidst vil opgaven diskutere vanskelighederne og mulighederne for internationalt samarbejde ud fra casen om den europæiske flygtningekrise.

Redegørelse

Neorealisme:

For Kenneth Waltz er det centrale for den defensive neorealisme magt som middel til overlevelse. Staterne er i fokus som enhedsaktører og strukturen i det internationale samfund er anarkisk (Waltz, 1979: 126). Waltz argumentation om staternes nødvendige selvhjælp har konsekvenser for, hvordan staterne anser hinanden med frygt, og uden viden om andre staters intentioner (Waltz, 1979: 126). Oveni skal staterne ses som rationelle, funktionelle ens og fokus på relative gevinster, hvilket betyder, at anarkiet som struktur er givet (Wæver, 1992:132). Det gælder for staterne om at opnå relative gevinster, da systemet skal ses som konkurrence præget. Grundet sikkerhedsdilemmaet, så vil staterne altid forsøge at øge deres relative magt, hvilket vil give et nulsumsspil (Mearsheimer, 2021: 54). Neorealismen ser derfor grundlæggende pessimistisk på muligheden for internationalt samarbejde, da strukturen er den vigtigste barrierer for dette.

Neoliberalismen

Neoliberal institutionalisme, her repræsenteret ved Robert O. Keohane, deler opfattelsen af det internationale samfund som anarkisk, og international samarbejde besværligt, da systemet er decentralt og med staterne som hovedaktører (Keohane, 1989: 1). Men Keohane påpeger, at verden er institutionaliseret, og staternes handlinger er styret af formelle og uformelle regler og forståelser (Ibid). Neoliberal institutionalisme pointerer, at selvom interdependensen er steget mellem staterne, så er der stadig barrierer som mangelfuld information, frygt for andres fordele ved snyd og freeriding (Sterling-Folker, 2021: 93-94). Keohane slår fast, at samarbejde kun kan lade sig gøre, hvis partnerne har fælles gevinster ved samarbejde, og at institutionalisering er en variable og ikke en konstant i det internationale samfund (Keohane, 1989: 2). Modsat neorealismen, advokerer neoliberalismen for, at aftaler med absolutte fordele godt kan lade sig gøre, hvis staterne føler sig sikre på, at de stater, der får relativ mere magt i form af kapaciteter, sker på en fredelig præmis (Sterling-Folker, 2021: 94).

Konventionel konstruktivisme:

For den konventionelle konstruktivisme, her repræsenteret af Alexander Wendt, så har denne teori en anden tilgang end de to forrige. Wendt mener, at verden skal ses fra et socialt ontologisk perspektiv, hvor det centrale er normer og identiteter (Wendt, 1992: 393). Som titlen på hans værk "Anarchy is what states make of it", så understreger Wendt, at institutionerne selvhjælp og anarki, der har formet synet på det internationale samfund, ikke er givet identiteter, men som er fremkommet historisk (Wendt, 1992: 394). Ud fra Wendts opfattelse, skal disse institutioner ses som værende barrierer for samarbejde mellem stater. Sammenlagt er det de herskende meninger og værdier, som staterne og det internationale samfund kollektivt er bygget op omkring, der producerer strukturen og organiserer handlen, som er de største barrierer for det internationalt samfund.

Sammenligning

Neorealismen

Waltz påpeger, at samarbejde på et strukturelt plan er muligt mellem stater, hvis deres sikkerhed er ekstern truet. Hvis en stat får for meget magt, så vil andre stater gå sammen om at skabe alliancer for at balance magten (Mearsheimer, 2021:55). En ekstraordinær militær og/eller økonomisk trussel kan derfor godt medføre til samarbejde mellem stater, mens det for andre årsager i højere grad er vanskeligt, hvis ikke umuligt. Her kritiseres de neoliberale for at tro, at institutioner kan overkomme det anarkiske vakuum. For selv om institutioner er med til at skabe transnationale interaktioner, så ser neorealismen dem blot som en platform for at udøve staternes egen agenda, og akkumulere mere relativ magt over andre stater. Da staterne er rationelle, vil de ikke afgive relativ magt til det Waltz kalder for *revisionist states* eller *status-quo states* (Mearsheimer, 2021: 53). Institutioner og samarbejde skal derfor ses som en arena for magtkamp, hvor staterne altid har deres egen overlevelse som første prioritet. Neorealismen er samtidig meget uenig i den konventionelle konstruktivistiske sociale ontologi om, at det er normer og idéer, som er styrende for staternes ageren. Her vil Waltz påstå, at denne sociale ontologi vil give en falsk billede af, hvordan international politik skal bedrives, også selvom at den konventionelle konstruktivisme har en positivistisk epistemologi (Fierke, 2021: 166; Wæver, 1992: 129f).

Neoliberal institutionalisme:

Modsat Waltz, mener Keohane, at samarbejde kan lade sig gøre, hvis der er fælles gevinster og mulighed for varians for designet af institutioner til stede (Keohane, 1989: 3). Her fremhæver han, at institutioners design er med til at forme en informationsstrøm blandt staterne, der kan give mulighed for tiltro og gennemsigtighed, og sidst være afgørende for effektiv og overvågende implementering af internationale aftaler (Keohane, 1989: 2). Hermed argumenterer Keohane for, at institutioner godt kan udfylde det

anarkiske vakuum. Oveni kan det rigtige design af institutioner være med til at skabe incitamenter for staterne til at samarbejde, og derved gøre handling muligt, som ellers vil være umuligt (Keohane, 1989: 2). Dette underbygger han med et kritikpunkt for neorealismen ved at bruge et hypotetiske eksempel på et ikke-institutionelt system, hvor der ikke findes forventninger og forståelser for hinanden til at vise, at sådan en verden vil være med fuldstændig tilfældig ageren fra staterne (Ibid). Da empirien viser et andet billede, så understreger Keohane, at verden er institutionaliseret, og derfor er idéen om fuldkommen anarkisk system skadelig for forståelse af mulig internationalt samarbejde. Keohane distancere sig fra den konventionelle konstruktivisme ved at være baseret på en rationel tilgang i stedet for en social. For Keohane handler det om at designe institutioner, så det bliver rationelt for staterne at samarbejde ved for eksempel at øge omkostninger ved aftale afvigelse for staterne, da det kan fremprovokere sanktioner og gøre fremtidige aftaler vanskeligere (Keohane, 1989: 3).

Konventionelle konstruktivister:

Wendt fremfører, at mulighederne for samarbejder i det internationale samfund, handler om de normer og identiteter, der er legitime. Identiteterne er ikke skabt på forhånd, men er en historisk proces af interaktioner mellem aktørerne (Fierke, 2021: 165; Wendt, 1992: 395). Hermed er dette en kritik på både neorealismens og neoliberalismens syn på strukturen, som værende givet anarkisk. Dette anser Wendt ligefrem for en skadelig institution for samarbejde. Fremfor en logic of consequences, så repræsentere den konventionelle konstruktivisme en logic of appropriateness, som defineres ved de fælles normer og værdier, der gælder for institutioner og samarbejde (Wendt, 1992: 396). Staterne er derfor ikke styret af rationalitet, som neorealismen og neoliberal institutionalisme påstår, men af hvad der anses for legitimt indenfor de herskende normer og idéer. Samarbejde kan derfor godt opstå, hvis aktørerne finder dette legitimt indenfor deres identitet. For Wendt kan dette ses som en kritik af neoliberal institutionalisme, da det kan påpeges, at det ikke er designet af institutionerne, der er afgørende for, om samarbejde er muligt, men at det er de herskende normer og værdier, der er signifikante for samarbejde. Som Finnermoes og Sikkinks 3-trins model for normdannelse viser, så skal 1/3 af systemets stater samt "*critical states*" anerkende den nye norm før, at det bliver internationalt legitimt, og den bliver institutionaliseret (Finnermore and Sikkink, 1998: 901) Da identiteter og normer kan ændre sig, fordi de er endogene givet gennem processer af interaktion mellem aktører, så er internationalt samarbejde muligt (Wendt, 1992: 394).

Diskussion

Case: Den europæiske flygtningekrise

Ud fra et neorealistisk syn var den europæiske flygtningekrise et eksempel på, hvor vanskeligt internationalt samarbejde er, da EU's forsøg på fælles ansvar faldt til jorden ("Hvordan skal EU løse krisen?,"

n.d.). Den neorealisticke tilgang vil pointere, at staterne ønsker at optimere deres relative magt, og derfor var mange stater ikke interesseret i at modtage tusindvis af mennesker, der vil skade deres økonomiske kapaciteter. Især da andre stater fik mulighed for at freeride.

Den neoliberal institutionalisme vil anerkende at samarbejde var vanskeligt, og det ikke var muligt at lave en model, hvor medlemsstaterne lavede en delordning. Til gengæld kan det fremhæves, at man lavede en aftale med Tyrkiet, hvor man fik stoppet flygtningestrømmen på lands ("Flygtningekrisen i 2015," n.d.). Oveni, er der blevet lavet en aftale om at styrke EU's ydre grænser gennem en forøgelse af Frontex ("Regeringen øger dansk bidrag til Frontex — Udlændinge- og Integrationsministeriet," n.d.). Herfor vil den neoliberal institutionalisme fremhæve, at institutionalisering fremmer samarbejde. Heri mener, at det ikke er kvantiteten, men kvaliteten af institutionalisering (Keohane, 1989: 7). Fra et neorealisticke syn kan dette ses som tiltag, der styrker de enkelte staters muligheder for overlevelse og magt, og det er dette, som er afgørende for at samarbejdet fremmes.

Man vil kunne bruge den konventionelle konstruktivisme til at gøre opmærksom på den historiske udvikling. Store dele af EU har modtaget mange immigranter og flygtninge fra Mellemøsten, som i mange af disse stater er blevet marginaliseret på baggrund af anden kultur, kriminalitet, terror m.m. Dette har medført negative prægede normer og idéer om flygtninge og immigranter fra Mellemøsten, som nationalstaterne bør forsvare sig mod for at bevare deres identitet og kultur. Det vil forklare EU's vanskeligheder ved samarbejde, da staterne har forskellige identiteter, hvor lande som Tyskland og Sverige har kæmpet for fælles ansvar, mens især mange østeuropæiske lande ikke har delt dette ønske ("Debat," 2015). Den konventionelle konstruktivisme vil derfor argumentere for, at det er afgørende for at fremme samarbejdet, at der sker ændringer af de kollektive normer og idéer internt i EU.

Neorealismen vil derimod anfægte antagelsen om kollektive normer og idéer, da stater er styret af rationel tænkning og cost-benefit-analyser. Neoliberal institutionalisme ser ligeså staterne som værende nyttemaksimerende, og at det ikke er normer og idéer, der er styrende for samarbejde, men at det er mulighed for kollektive absolutte gevinster ved samarbejde i forhold til flygtningekrisen. Overordnet, ser neorealismen det afgørende, at der skal en ekstraordinær ekstern trussel til at et reelt samarbejde kan lade sig gøre i det hele taget. For neoliberale institutionalisme gælder det, at samarbejdet er vanskeligt, men at noget samarbejde har kunne lade sig gøre, fordi det internationale system er institutionaliseret. For konventionelle konstruktivister er det de herskende normer og idéer, der skaber rammerne for samarbejdet om flygtningekrisen.

Konklusion

Denne opgave har redegjort for de tre teories barrierer for internationalt samarbejde og herefter sammenlignet deres vigtigste bud på mekanismer, der kan fremme internationalt samarbejde. Til slut har opgaven diskuteret vanskelighederne og mulighederne for samarbejde i forhold til casen om den europæiske flygtningekrise.

Litteraturliste

- Debat: Hvorfor vil Østeuropa ikke tage imod flygtninge? [WWW Document], 2015. . Information. URL <https://www.information.dk/debat/2015/10/hvorfor-oesteuropa-tage-imod-flygtninge> (accessed 4.8.21).
- Fierke, K.M., 2021. Constructivism, in: Dunne, T., Kurki, M., Smith, S. (Eds.), *International Relations Theories: Discipline and Diversity*. pp. 163–181.
- Finnemore, M., Sikkink, K., 1998. International norm dynamics and political change. *Int. Organ.* Print 887–917.
- Flygtningekrisen i 2015 [WWW Document], n.d. . Folk. EU-Oplysn. URL <https://www.eu.dk/da/temaer/asyl-og-migration/asyl-og-flygtninge-i-eu/flygtningekrisen-2015> (accessed 4.8.21).
- Hvordan skal EU løse krisen? [WWW Document], n.d. . Folk. EU-Oplysn. URL <https://www.eu.dk/da/temaer/asyl-og-migration/asyl-og-flygtninge-i-eu/hvordan-skal-eu-loese-krisen> (accessed 4.8.21).
- Keohane, R.O., 1989. Neoliberal Institutionalism: A perspective on World Politics, in: *International Institutions and State Power Essays in International Relations Theory*. Westview Press, Boulder, pp. 1–19.
- Mearsheimer, J.J., 2021. Structural Realism, in: Dunne, T., Kurki, M., Smith, S. (Eds.), *International Relations Theories: Discipline and Diversity*. pp. 51–67.
- Regeringen øger dansk bidrag til Frontex — Udlændinge- og Integrationsministeriet [WWW Document], n.d. URL <https://uim.dk/nyheder/2018/2018-09/regeringen-oger-dansk-bidrag-til-frontex> (accessed 4.8.21).
- Sterling-Folker, J., 2021. Neoliberalism, in: Dunne, T., Kurki, M., Smith, S. (Eds.), *International Relations Theories: Discipline and Diversity*. pp. 89–107.
- Wæver, O., 1992. Introduktion til studiet af international politik. *Politiske Studier* : [Eksp. DBK, Kbh.
- Waltz, K.N., 1979. *Theory of international politics*. McGraw-Hill, Boston, Mass.
- Wendt, A., 1992. Anarchy is what States make of it: the Social Construction of Power Politics. *Int. Organ.* 46, 391–425.